

ОПРЕДЕЛЕНИЕ

№ 558

гр. София, 23.06.2022 г.

АПЕЛАТИВЕН СЪД - СОФИЯ, 5-ТИ НАКАЗАТЕЛЕН, в закрито заседание на двадесет и трети юни през две хиляди двадесет и втора година в следния състав:

Председател: Веселин Пенгезов

Членове: Десислав Любомиров
Атанаска Китипова

като разгледа докладваното от Атанаска Китипова Въззивно частно наказателно дело № 20221000600612 по описа за 2022 година

Производството пред САС е образувано по частна жалба, подадена от МОСВ, представлявано от пълномощника Т. Т., главен юрисконсулт, против определение №963 от 11.05.2022г., постановено по чнд №1703/2022г. по описа на СГС.

В жалбата се твърди, че определението е неправилно, тъй като доказателствената съвкупност е интерпретирана невярно, правният анализ на всички факти не позволява законосъобразното извличане на признаците на чл.9, ал.2 от НК по отношение на престъплението по чл.278в, ал.1 от НК. Оспорват се мотивите на определението за малозначителност на деянието, тъй като не кореспондират с доказателствата, в хода на проверката е установено отнемане на земна маса на площ от около 5 дка, както и че изкопните работи са засегнали защитена зона по смисъла на Закона за биологичното разнообразие – защитени зони по „Натура 2000“ – Долни Богров, Казичене, за опазване на дивите птици, обявена със заповед №РД-573/08.09.2008г. на министъра на околната среда и водите, обн. ДВ бр.84/2008г. Определението е мотивирано единствено с експертната справка от орнитолог от ИБЕИ-БАН, че нарушените местообитания не представляват ценни места за гнездене и хранене на ценни видове птици, щетите са с много малка площ – 0.02% от зоната и не могат да доведат до загуба на гнездови или хранителни местообитания на консервационно значими видове птици в

зоната, след няколко години в резултат на естествени процеси в територията, засегнатите местообитания ще се възстановят. Според жалбата, експертната справка е кредитирана напълно неправилно, тъй като е изготвена на 22.02.2022г., в който период не би могло да се установят дали съществуват и къде точно са местата за размножаване и почивка, тъй като периодът е неподходящ за установяване на защитени видове на територията. Неназначаването на експертиза след оглед на мястото по време на гнездене на птиците, както и в периода, през който те се хранят, а не през февруари, когато не гнездят, е съществен пропуск в разследването, както е пропуск и неназначаването на допълнителна експертиза относно евентуално увреждане на съседните имоти в резултат на изкопни дейности. Не е изследвано дали извършените изкопни работи са засегнали места за почивка на защитените видове, както и съседни територии, а широкото разпространение на птици не означава, че те не са защитени. Определението е неправилно и защото не са събрани допълнителни доказателства – картни материали, мониторинг на място, не е проверена правилността на експертната справка и дали информацията от месец февруари дава възможност да се направи извод относно нарушение на местообитанието. Не са налице предпоставките за приложение на разпоредбата на чл.9, ал.2 от НК, тъй като по делото е установено, че е засегната територия на защитена зона, което само по себе си е престъпление по чл.278в, ал.1 от НК, ирелевантно за случая е каква е площта на засегнатата територия, която има специално предназначение по смисъла на чл.3, ал.1, т.1 от ЗБР, със законово определено предназначение е, затова деянието неправилно е квалифицирано като малозначително, с незначителна обществена опасност. Предвид изложеното, се установяват пропуски в извършените следствени действия от СГП, поради което, според жалбата, делото е следвало да бъде върнато за допълнително разследване, а определението е немотивирано и необосновано.

ДП №3383/2021г. по описа на 08 РУ-СДВР е образувано на 06.12.2021г. за това, че в неустановен период от време и до 28.04.2021г. в защитена зона „Долни Богров-Казичене“, в поземлен имот с идентификатор 39791.6011.1, землище на с.Кривина, район Панчарево, противозаконно е повредена защитена територия или местообитание – защитена зона от мрежата „Натура 2000“ – BG 0002004 - Долни Богров - Казичене за опазване на дивите птици, обявена със Заповед №РД-573/08.09.2008г. на МОСВ, престъпление по

чл.278в, ал.1 от НК. При разследването е установено, че по сигнал на свидетелката Е. Г. от 28.04.2021г., подаден по електронната поща на МОСВ, е извършена проверка на място, посочено като такова, на което се добиват инертни материали в защитена зона, от двама експерти от РИОСВ – свидетелите Д. и Г., кмета на с.*** В. И., началник отдел „Контрол по строителството“ район Панчарево П. Д., на която присъствал и свидетелят М. Г.. Съставен бил протокол от 28.05.2021г., в който е посочено, че се касае за имот, частна общинска собственост, в който е отнета земна маса с дълбочина от 1 до 0.5 м., най-скорошното отнемане било на площ около 5 дка, на мястото не са установени автомобили или строителни отпадъци. По снимки на свидетеля Г. бил установен багер, който се намирал в района на проверката и не извършвал никаква дейност, заснет от Г. по-рано. След разпити на свидетелите не е установено кое лице е извършило отнемането на земната маса. По делото е назначена експертна справка, изготвена от еколог-орнитолог от ИБЕИ-БАН, съгласно която, след посещение на място на 19.02.2022г., експертът е установил в рамките на около 5 дка извет повърхностен почвен слой с дълбочина около 1 метър. Площта на защитената зона е 2 251 дка, а нарушенията са извършени в 0.02 % от територията на защитената зона. Посочено е, че нарушението типове местообитания - тревисти растения с рудерален характер, не представляват ценни типове хабитати, на тези типове местообитания се срещат широко разпространени видове птици като качулата чучулига, полска чучулига, жълта стърчиопашка, сива овесарка, полско врабче, техните местообитания са многобройни и няма да бъдат засегнати от нарушенията в зоната. Тези територии могат да бъдат използвани за търсене на храна и на други видове птици – щиглец, черношипа ветрушка, червеногърба сврачка, които са широко разпространени видове птици с многобройни популации. Нарушените местообитания могат да представляват много минимална част от териториите за търсене на храна на пет вида, които се опазват в защитената зона – мишелов, бял щъркел, черношипа ветрушка, пчелояд, червеногърба сврачка. Като цяло защитената зона е доста урбанизирана, а изброените видове птици избягват такива територии. Според справката, след няколко години в резултат на естествените процеси в територията, засегнатите местообитания ще се възстановят.

Според прокурора, с оглед изложеното в експертната справка, за която няма съмнения, че е компетентно изготвена с оглед специалността на

експерта, ясно и пълно основният въпрос по делото е получил отговор – установено е, че по делото има доказателства за извършено престъпление по чл.278в, ал.1 от НК. Установеното представлява нарушение на защитена територия, но настъпилите общественоопасни последици са явно незначителни, тъй като не са нарушени ценни места за гнездене и хранене на редки видове птици, като се съобрази и че повредената площ в защитената зона е 0.02%. Затова, макар извършеното да покрива от формална страна признаците на престъплението по чл.278в, ал.1 от НК, неговата обществена опасност е явно незначителна и са налице предпоставките по чл.9, ал.2 от НК за прекратяване на наказателното производство.

По жалба на МОСВ първоинстанционният съд е потвърдил постановлението на прокурора, като е приел, че то е законосъобразно и обосновано. По отношение на установените факти и анализа на събраните доказателства съдът е възприел изцяло като законосъобразни доводите на прокурора. Споделени са и правните изводи за това, че макар и формално да е осъществен състав на престъпление по чл.278в, ал.1 от НК, обществената опасност е явно незначителна и деянието не е противоправно. Добавени са и собствени доводи в насока, че не са били събрани доказателства относно авторството. Относно незначителността на обществената опасност на деянието с оглед интензивността, с която то е застрашило обществените отношения, свързани с опазването и съхраняването на защитени територии, са изложени доводи, че е много ниска в сравнение с типичното отрицателно въздействие, което оказват този вид деяния. След като деянието не е противоправно поради незначителната му обществена опасност, то не може да бъде престъпно съгласно разпоредбата на чл.9, ал.2 от НК, още повече, че целите по чл.3 и чл.4 от Закона за изграждане на Национална екологична мрежа, включваща и защитени зони като част от Европейската екологична мрежа „Натура 2000“ за опазване на биологичното, геологичното и ландшафтното разнообразие и осигуряването на достатъчно по площ и качество места за размножаване, хранене и почивка, включително при миграция, линеене и зимуване на животните, не са били застрашени или осуетени.

Въззивният състав приема изцяло изложените от първоинстанционния съд съображения, с които е потвърдено постановлението за прекратяване на наказателното производство, тъй като те са основани на законосъобразен

анализ на събраните по делото доказателства. Анализирани са обективно и пълно доказателствата по делото, съдът е потвърдил, че задължението на прокурора да вземе всички мерки за осигуряване разкриването на обективната истина е изпълнено, както и е спазен принципът вътрешното убеждение да се формира в резултат на обективно, всестранно и пълно изследване на всички обстоятелства по делото. Не са допуснати сочените в жалбата нарушения, на първо място, правният анализ на всички факти води именно до извод, че е налице основанието по чл.9, ал.2 от НК по отношение на престъплението по чл.278в, ал.1 от НК, поради явна незначителност на обществената опасност да се приеме, че макар формално да са осъществени признаците на престъпление, деянието не е престъпно поради явно незначителната му обществена опасност. Мотивите на определението за малозначителност на деянието следват пряко от събраните доказателства, установено е отнемане на земна маса на площ от около 5 дка, които представляват едва 0.02% от територията на защитената зона по смисъла на Закона за биологичното разнообразие – защитени зони по „Натура 2000“ – Долни Богров, Казичене, за опазване на дивите птици, обявена със заповед №РД-573/08.09.2008г. на министъра на околната среда и водите, обн. ДВ бр.84/2008г. Освен това изрично в експертната справка е посочено, че нарушените местообитания не представляват ценни места за гнездене и хранене на редки видове птици, те не могат да доведат до загуба на гнездови или хранителни местообитания на конзервационно значими видове птици в зоната поради малката площ, а в резултат на естествените процеси в територията, засегнатите местообитания ще се възстановят в рамките на няколко години. Посочено е и че като цяло зоната е урбанизирана, а тези птици избягват силно урбанизираните територии и търсят места за гнездене и хранене в места с по-малко присъствие на хора и техника. Макар тези данни да се извличат единствено от експертната справка от орнитолог от ИБЕИ-БАН, възраженията, че справката е кредитирана изцяло неправилно не са основателни, тъй като няма съмнение относно квалификацията на експерта и е отговорено на всички значими за производството въпроси компетентно и пълно, независимо от периода на изготвяне на справката, за който се твърди, че не би могло да се установят дали съществуват и къде точно са местата за размножаване и почивка, тъй като периодът е неподходящ за установяване на защитени видове на територията. Справката не съдържа отговор дали на мястото се намират

такива птици, защото такъв въпрос не е бил поставяне на вещото лице, а неназначаването на експертиза след оглед на мястото по време на гнездене на птиците, както и в периода, през който те се хранят, а не през февруари, когато не гнездят, не представлява съществен пропуск в разследването, тъй като предмет на изследване е била самата територия, където е отнет част от горния слой на почвата. Изследването на съседни имоти за установяване на евентуално увреждане в резултат на изкопни дейности също не е било наложително, доколкото е извършен оглед само в защитената зона, други имоти, извън тази територия, не биха могли да бъдат предмет на престъплението по чл.278в, ал.1 от НК. Няма как да се изследва дали извършените изкопни работи там са засегнали места за почивка на защитените видове, доколкото горният слой от почвата вече е бил изкопан и в справката е посочено, че там не е имало дървета или храсти, а само тревиста растителност, която се е възстановила, макар и в земното понижение. Не е било необходимо събиране на допълнителни доказателства – картни материали или мониторинг на място, защото вещото лице е имало информация след проверката от РИОСВ какви са точните координати на мястото, на което е извършило оглед преди изготвяне на справката. Предвид изложеното, не са налични твърдяните в жалбата пропуски в извършените следствени действия от СГП, както и в постановеното определение на първоинстанционния съд, с което постановлението за прекратяване е било потвърдено, поради което жалбата с искане за отмяна на проверявания акт като немотивиран и необоснован и връщане на делото за продължаване на разследването е неоснователна.

Мотивиран от гореизложеното и на основание чл.243, ал.7 във вр. с ал.5 и 6 от НПК, САС в настоящия състав

ОПРЕДЕЛИ:

Потвърждава определение №963/11.05.2022г., постановено по чнд №1703/2022г. по описа на СГС, с което е потвърдено постановление на прокурор от СГП от 20.04.2022г. по ДП №3383/2021г. по описа на 08 РУ-СДВР за прекратяване на наказателното производство за престъпление по чл.278в, ал.1 от НК.

Определението е окончателно.

Председател: _____

Членове:

1. _____

2. _____